

Arnold van Calker

‘Ik keek hem aan en wist genoeg’

Arnold van Calker (33) droomde van olympisch succes in de viermansbob, met zijn broertje Edwin als piloot. Die startte echter niet in Vancouver. “Ik twijfelde, maar Edwin moest beslissen. Hij kreeg de puzzel niet compleet.”

Door Remco Regterschot | Fotografie: Bastiaan Heus

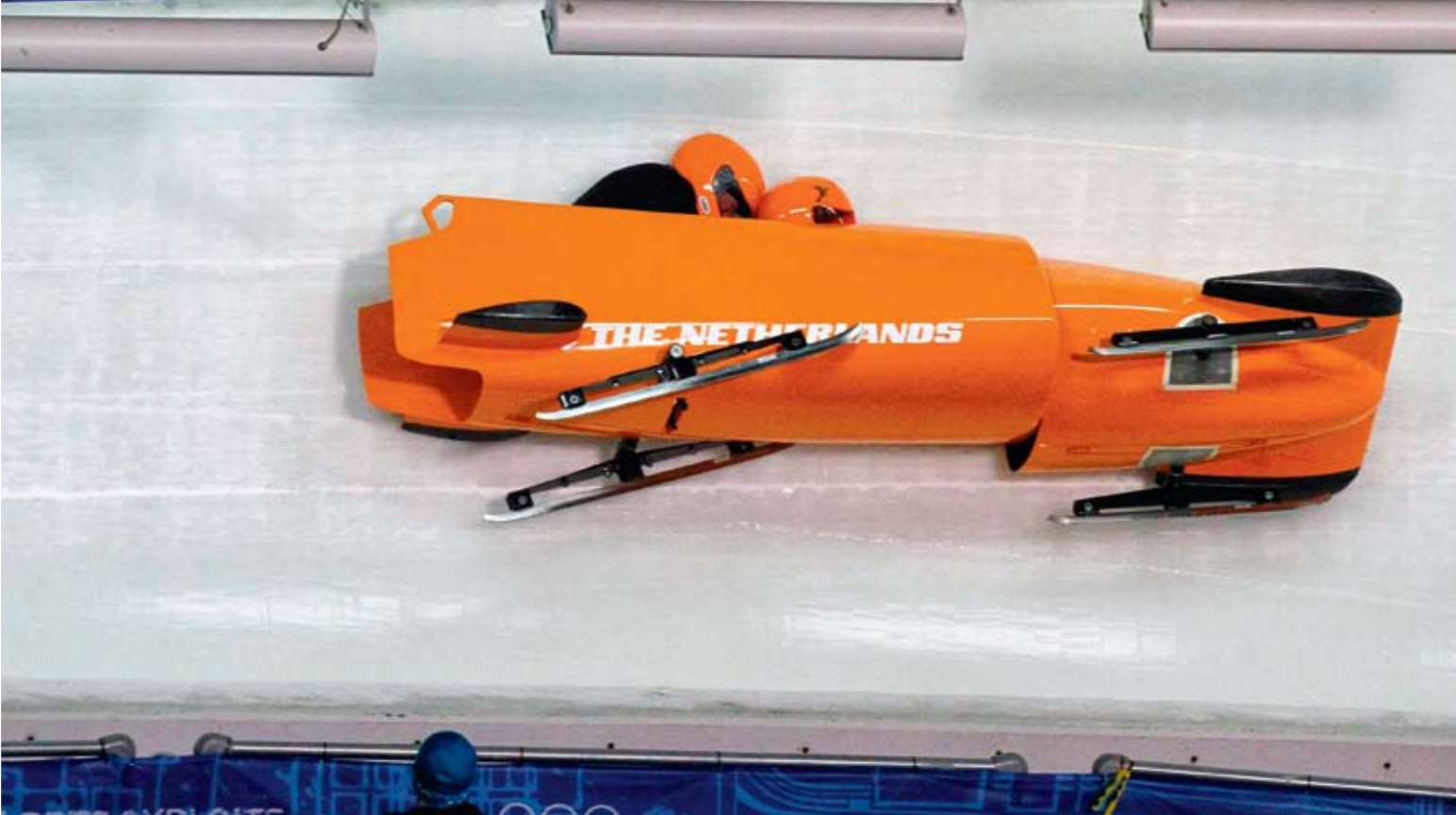
Slochteren

De zachte veengrond rond de kerk zakt wat weg onder zijn voeten. De grote, sterke Arnold van Calker kijkt vanuit zijn achtertuin in Slochteren uit over de weilanden. Hij vertelt dat hij een tijd in het bruisende Groningen heeft gewoond, maar dat de behoefte naar rust en ruimte gaandeweg in hem was teruggekeerd. "Edwin en ik zijn opgegroeid op de boerderij. Dáár, verderop..." Zijn vinger verdwijnt in niemandsland. Zijn broertje Edwin is dus Edwin van Calker, de man die de hoon van de natie over zich heen kreeg nadat hij als piloot van de viermansbobslee tijdens de Olympische Winterspelen weigerde af te dalen. In het huis van de drie jaar oudere Arnold ligt op de keukentafel een boek met een gele bobslee op de omslag, titel: *Bocht 13*. Inderdaad, de *fiftyfifty*-bocht. Van Calker zit in die slee als één van de drie remmers achter Edwin. De oudste Van Calker kreeg zoveel vragen van mensen over zijn sport dat hij een jaar voor de Spelen besloot zijn belevenissen bij te houden in *weblogs*, die nu dus gebundeld voor ons liggen. "Een mooi document, ook voor mezelf," dacht Van Calker. "Maar door wat er gebeurde op de Spelen krijgt het een andere lading dan gehoopt." Hij reconstrueert de gebeurtenissen.

**Bocht 13
7 februari 2009**

Terwijl ik mijn gedachten laat gaan over de start, zitten we al in bocht vijf met een snelheid van honderd kilometer per uur. Laag blijven, laag blijven. Edwin stuurt goed, zeg! Acht, negen, nu even schrap zetten. Als we de volgende bochten goed doorkomen, zijn we er alweer. Kut, we zijn te laat uit elf. Kaboem, stilte... Brandende schouder, helm op het ijs, het is toch niet ver meer? Hopelijk glijden we niet terug. We liggen stil. Hoe is het met de anderen? Alles oké met mijn broertje? Pff, het zit erop. Sorry jongens, hoor ik uit de neus

'In bocht vier voelde ik al: dit is niet goed. We kregen een paar tikken en ik dacht: straks komen elf, twaalf en dertien'

van de slee. 'Sir, are you okay?' Ik richt me op en plotseling voel ik een tik in mijn rechterschouder. 'No, I'm not okay.' Van Calker beschrijft in de eerste passage de crash tijdens de training een jaar voor de Spelen op de olympische baan van Whistler. "Mijn sleutelbeen was voorbij mijn borstbeen geschoten, bleek in het ziekenhuis. Arno Klaassen, een andere remmer, was ook aan zijn arm geblesseerd. In eerste instantie leek hij er minder ernstig aan toe, uiteindelijk zou hij de eerste vier nooit meer halen. Ik ben er drie maanden uit geweest." Volgens Van Calker nestelde zich op dat moment geen twijfel in zijn broertje. "Edwin is daar na dat ongeluk in oktober 2009 nog een keer geweest voor een internationale trainingsweek met remmers die niet de basis vormden. Dus zonder mij, Arno, Timothy Beck en Sybren Jansma. De Duitse boblegende André Lange was met zijn viermans keihard gecrasht in bocht dertien. Ook Zwitserland I, winnaar van de wereldbeker, en USA I, de latere olympisch kampioen, gingen de fout in. Die week beperkten de meeste piloten zich daarom tot de tweemansbob. Edwin maakte alsnog vier goede runs in de viermans. Hij besloot het daarbij te

laten om geen onnodig risico te nemen met het materiaal met het oog op het World Cup-weekeinde dat volgde."

**Angst
18 december 2009**

'Jan en Gina van Calker hebben dankzij hun nachtelijke avonturen in de jaren zeventig de wortels gelegd voor het olympische team van 2010. Ik weet dat vooral mama haar best doet om het grootste gedeelte van de run te missen en dat ze haar ogen pas weer opent als we uitstappen.' "Edwin en ik zaten in 2005 in de tweemans in Altenberg, een beruchte baan. Mijn moeder kwam zelden kijken, maar die dag was ze er. Daar zat ze, gezellig en helemaal enthousiast, toen ineens haar twee zoons ondersteboven met een gang van 140 kilometer per uur voorbij vlogen. Onderaan de baan werden we uit de slee in een ambulance getild. Het viel relatief mee, al is Edwin er zes, zeven weken uit geweest, maar in het ziekenhuis konden we twee uur lang niet bellen. Als je kinderen hebt, weet je dat die twee uurtjes niet de fijnste uit het leven van een ouder moeten zijn geweest."

**De rodelaar
11 februari 2010**

'Eindelijk, we zijn er. Vier jaar lang zijn we bezig geweest met de twee komende weken. Vancouver moet voor ons de bekroning worden op ons sportleven. Het is uniek om samen met je broer op de Spelen te staan.' Het boek van Van Calker houdt op, de

TRAININGSCRASH - Tijdens de training in de tweemansbob ging het mis. Dat speelde mee bij het besluit om niet te starten in de viermansbob. Foto: ANP

openingsceremonie van de Spelen begint op 13 februari. "We kwamen op donderdag 11 februari na een lange busreis van het vliegveld het olympisch dorp binnengereden. Tim en ik gingen naar onze kamer, Edwin en Sybren naar hun kamer. We werden de volgende dag wakker, ik zette de tv aan. 'Hé, rodelen,' zei ik tegen Tim en we gingen er eens goed voor zitten." Op dat moment zag Van Calker de trainingssessie van de Georgiër Nodar Koemaritasjvili. "Ineens stuitte hij uit de baan tegen een paal aan en toen werd het stil. Ik belde Ed. 'Ik heb er net één de baan uit zien vliegen,' zei ik. 'Echt niet,' zei Ed. Je moet weten: zoiets mag niet gebeuren en gebeurt ook echt zelden. Er kwam geen nieuws tot de rodelaars terugkeerden in het dorp. Iedereen sprak elkaar, er deden allerlei geruchten de ronde. Kort voor de openingsceremonie hoorden we dat hij was overleden. Het had impact op alle bobteams, er is verbondenheid met de rodelaar, ze gaan van dezelfde baan." De baan waarover al zoveel ophef en discussie was geweest. "In de aanloop sprak ik een Duitse official van de internationale bond. Officieel mocht hij niets zeggen. 'Maar als je naar mijn gezicht kijkt, weet je genoeg,' zei hij. Het beperkte aantal trainingsruns dat we mochten maken en de combinatie van

'We gingen met ons drieën naar boven. Daar zat Edwin, in tranen. Ook wij waren geëmotioneerd'

moeilijkheidsgraad en snelheid zorgden voor onrust, ook bij ons. Zeker gelet op de eerdere ervaringen en de mensen met letsel die we hadden gezien. Als je ook zag welke goede piloten op de kop gingen..." Van Calker kon nog niets vreemds aan Edwin ontdekken. "Hij heeft inmiddels zo'n 25 crashes gemaakt, dan leer je met behulp van bepaalde technieken dit soort zaken te parkeren. Hij legde het incident met de rodelaar zo naast zich neer. Zelf stond ik er wel bij stil en ik vroeg me meermaals af wat dit nog met sport te maken had, waar dit heen ging. Ook de dagen erna."

**De tweemansbob
20 januari**

'Het applaus en respect van de internationale bobwereld waren er. De eerste Neder-

landse podiumplaats in de tweemansbob was een feit!'

2 februari

'Omdat we met twee disciplines te maken hebben (tweemans en viermans) heeft de ene invloed op de andere. Positief dan wel negatief.'

Kort voor de Spelen kreeg Team NL beschikking over een nieuwe, competitieve tweemansbob die bij de World Cup in Sankt Moritz derde werd. "De oude tweemans was bijna identiek aan de viermans, Edwin gaf aan dat het gevoel in de nieuwe tweemans anders was. Tijdens de laatste World Cups liepen de runs door elkaar en merkte ik dat het sturen in de tweemans beter ging en in de viermans juist minder werd. Toch had ik niet het idee dat het problemen zou opleveren, de olympische runs in de tweemans en viermans waren losgekoppeld. "In de eerste trainingsrun van de tweemans zou ik met Ed als vijftiende naar beneden gaan. We zaten redelijk ontspannen te wachten, toen één op de vijf sleeën crashte. 'Hold that start, bobcrash.' Dat wil je niet horen." Ze gingen naar beneden. "In bocht vier voelde ik al: dit is niet goed. We kregen een paar tikken en ik dacht: straks komen elf, twaalf en dertien.

Arnold van Calker

(16 september 1976, Gasselternijveenschemond)

Lengte	1,91 meter
Gewicht	107 kilogram
60 meter	7,03 seconden
100 meter	10,93 seconden
200 meter	22,12 seconden
Verspringen	6,99 meter

Edwin van Calker

(14 juni 1979, Gasselternijveenschemond)

Lengte	1,86 meter
Gewicht	99 kilogram
60 meter	6,87 seconden
100 meter	10,67 seconden
200 meter	21,62 seconden
400 meter	47,71 seconden
110 meter horden	14,64 meter
Verspringen	7,40 meter
Hink-stap-springen	14,17 meter
Tienkamp	7089 punten

“Elf, tik.
Twaalf, tik.
Dertien, klap.”
Crash.

“Ik had last van mijn ribben, Ed was oké. Sybren stapte in voor de volgende trainingsrun. Die was wederom verre van perfect, maar ze kwamen beneden. Diezelfde nacht werd er door de organisatie gewerkt aan de baan, ze slaagden er maar niet in om hem in perfecte staat voor het bobben te krijgen. De dag erop verliepen de runs gelukkig wel een stuk beter en vrijdagmiddag maakten we ons klaar voor de wedstrijd. IJzers schuren, kleding gereedmaken, mentaal voorbereiden. Edwin was volgens mij in de juiste *state of mind*, hij en Sybren waren *ready to rock.*”

De teleurstelling

Op zaterdag 20 februari gingen Edwin van Calker en Sybren Jansma, getipt als medaillekandidaten, in hun eerste run naar beneden. “Bovenin de baan was het allemaal prima, maar in bocht twaalf ging het maar net goed. Toen ze beneden kwamen en zagen dat ze liefst achttiende van een seconde achterstand hadden op brons, was de teleurstelling enorm. Stiekem hadden ze van een medaille gedroomd. Ook in hun tweede run crashten ze bijna weer voor bocht dertien en ik geloof dat ik maar zes of zeven piloten een fatsoenlijke run heb zien maken. Ik zat, net als de Duitse viermansremmers, in de kleedkamer naar de wedstrijd te kijken. Een van de jongens van André Lange schudde het hoofd. ‘Dit wordt nog wat in de viermans,’ zei hij. Ook ik had twijfels.

En die werden niet minder na het zien van deze wedstrijd.”

Op zondag volgden de derde en vierde run, wederom met bijna-crashes in bocht dertien. De tweemansbob werd uiteindelijk teleurstellend veertiende.

“Ed en Sybren keerden terug in het olympisch dorp en ik zag meteen dat ze er volledig doorheen zaten. De afdaling is een puzzel voor een piloot, Edwin kreeg de stukjes niet op hun plek. Ook bondscoach Tom De la Hunty kon maar niet de juiste aanwijzingen geven. ‘Waarom lukt het nou niet?’ vroeg Edwin zich af.

“Sybren was bont en blauw, zijn zelfvertrouwen had ook een dreun gekregen en daar zaten we dan met ons vieren, twee dagen voordat je naar beneden gaat met de viermans in de trainingsruns. Als je dan de volgende ochtend hoort dat de extra training wordt afgebroken omdat er drie van de vier sleeën zijn gecrasht, is dat niet bevorderlijk voor de situatie waarin je als team zit.” Die situatie was: “Met de ervaringen van een jaar eerder en in de wetenschap dat de piloot niet meer

aan de start staat om een snelle tijd neer te zetten, maar om te overleven. Dat je weet: nu wordt het écht gevaarlijk.”

Het verdriet

In het huisje waar de vier mannen op dat moment zaten, daalde dezelfde stilte in als nu, aan de keukentafel.

Een diepe zucht.

“Op maandag wilde chef de mission Henk Gemser met ons om tafel. Iedereen deed zijn verhaal. Sybren had de grootste klap al gekregen in de tweemans. Hij twijfelde aan de baan, maar was bereid risico’s te nemen, hij zou instappen als Edwin aangaf te willen starten. Tim was resoluut en wilde starten, maar zei nog wel tegen mij: ‘Als ik net zo groot was geweest als jij, had ik er waarschijnlijk ook anders over gedacht.’ Ik had mijn twijfels, misschien ging dit allemaal een stap te ver. Edwin gaf aan: ik mis vertrouwen, heb problemen met bocht elf, twaalf en dertien en zie de oplossing niet terwijl ik met drie man achterin naar beneden moet. We besloten dinsdagochtend aan te kijken, ’s middags moesten we laten weten of we zouden starten. Edwin heeft die hele ochtend bij de bewuste bochtencombinatie staan kijken met de coach. Kijken, praten, op zoek naar de ideale lijn.”

Hij vond hem niet en keerde terug in het huisje. “Ik keek Edwin aan en wist genoeg. Hij trok zich terug in zijn kamer, De la Hunty ging achter hem aan. Die kwam even later naar beneden en haalde zijn hand langs zijn keel; het ging niet meer gebeuren. Wij zijn met ons drieën naar boven gegaan. Daar zat Edwin, in tranen. Ook wij waren geëmotioneerd. We zochten steun bij elkaar, maar ik had vrede met de beslissing. Dit had niets

‘We waren het vierde team dat zich terugtrok en van de 30 sleeën hebben er maar 19 de finish gehaald’

meer met topsport te maken. Afdalen van een baan als deze, met een piloot die de puzzel niet compleet heeft, is vragen om problemen. Vandaar dat ook Tim, Arno en Sybren achter dit besluit stonden, al hadden ze het graag anders gezien.” Er kwam een persconferentie, mensen van NOC*NSF adviseerden de bobbers naar huis te gaan. “Sybren is daar gebleven omdat er familie van hem was, de rest is naar vrouw en kinderen in Nederland gevlogen.”

Thuis

Arnold van Calker zat dus thuis toen op vrijdagavond de eerste runs van de viermansbobs in Vancouver van start gingen. Hij keek in eerste instantie niet, tot zijn vrouw naar hem toekwam en hem vertelde wat ze had gezien: gekkenwerk.

“Er waren er zes gecrasht en vijf bijna. Moet je nagaan: in een World Cup-week crasht er één, soms twee, nu waren er al dertig, veertig crashes geweest. Op internet, op de Duitse tv, overal hoorde je kenners vertellen dat het gekkenwerk was, dat de wedstrijd misschien moest worden afgebroken. Ik belde Tim. En Ed. ‘Heb je het gezien?’ Tja, je zoekt ook steun bij elkaar, we waren inmiddels neergezet als een stel idioten, als lafaards. Vooral Edwin. We hebben even aan ons zelf getwijfeld: zijn we dan echt zo gek? Maar we waren niet de enige slee die niet ging! We waren het vierde team dat zich terugtrok en van de dertig sleeën die gestart zijn, hebben er maar negentien de finish gehaald.

“Gelukkig was er ook steun. Van Willem Alexander, Jacques Rogge, Guus Hiddink, Mart Smeets, Erica Terpstra. Na haar speech in de Ridderzaal kregen we van

alle andere sporters een applaus. Dat voelde als een warme deken.”

De schande

De hoon kwam echter ook uit de hoek van de Bob en Slee Bond Nederland (BSBN). Bondscoach De la Hunty, teammanager Rintje Ritsma, voorzitter Frans Bakker, oud-bobbers Rob Geurts en Arend Glas, sponsoren; niemand had een goed woord over voor de startweigering. “Toen er tijdens het schaatsen groene blokjes op het ijs werden gelegd, wist meteen heel Nederland: ho, die moeten rood zijn. Van bobsleeën weet bijna niemand iets, dus een groot deel van de hoon kon Edwin goed naast zich neerleggen. Dat direct betrokkenen zo ongenueanceerd zijn geweest, vind ik echter kwalijk en onterecht. Natuurlijk hadden ook wij gehoopt dat het anders was gelopen, Edwin heeft inmiddels aangegeven dat de crash van vorig jaar waarschijnlijk toch meer impact op hem heeft gehad dan hij beseftte. Het grootste probleem is in mijn ogen de baan, zeker in de viermansbob. Whistler is echt een stap te ver, de wedstrijden leken wel een *freakshow* waarbij elke crash door de Canadezen luid bejubeld werd. Als er niets verandert, verwacht ik dat de meeste landen de baan in de toekomst mijden. Je kunt je materiaal hier aan gort sleeën, je remmers en niet te vergeten je zelfvertrouwen.

“Net als de meeste van mijn collega’s ben ik tig keer gecrasht en opnieuw ingestapt, dat hoort er nu eenmaal bij, maar ik weet waar ik over praat, ik ben een van de meest ervaren remmers in het internationale circuit. En ons team heeft laten zien dat het tot de absolute wereldtop behoort.” De oproep op de site van de BSBN (‘Durf jij wel deel te nemen aan de Spelen?’) schoot dan ook bij Van Calker in het verkeerde keelgat. “Schandalig en beschamend! Een dolksteek voor wat Edwin heeft betekend. Je mag best een mening hebben, maar je in het openbaar zo uiten, kan niet. Dat heeft me enorm geraakt.”

De toekomst

De toekomst van het team lijkt nu ongewis. “Het is goed dat de bond nieuwe piloten zoekt, maar ze moeten zich ook realiseren dat het zes jaar duurt voordat iemand het niveau van Edwin heeft. Het

Mail & Win

10 x Bocht 13 gesigneerd door Arnold van Calker

Stuur een mail naar lezersactie@sportweek.nl onder vermelding van *Bocht 13*

ISBN 10: 9079287105
ISBN 13: 9789079287109
Uitgeverij Personalia

is al te laat voor Sochi 2014. En ik begrijp hun teleurstelling, het was een deceptie, maar men moet realistisch blijven. Edwin is een toppiloot, dat heeft hij al lang bewezen. Als hij zou willen, kan hij de komende vier jaar uitgroeien tot een absolute topper in deze sport. De bond is dus ook afhankelijk van hem. Als ze slim zijn, betrekken ze Edwin in de toekomst bij de sport. En zo’n team, we zijn nog steeds vrienden, krijg je ook niet meer zo snel bij elkaar.

“Persoonlijk denk ik: zo kan het niet eindigen. Maar of we verder gaan, weet ik nog niet. Ook Edwin hinkt op twee gedachten. Voor een teamstandpunt is het dus nog te vroeg. Er zijn uitspraken gedaan door sponsoren en door de bond waarover moet worden gepraat. We gaan nu allemaal weer aan het werk en bekijken de toekomst straks als team. Wat ik wel weet, is dat volgend jaar de WK plaatsvinden in Königssee. Laat dat nou net onze favoriete baan zijn.” ●

BSBN laat zaak even rusten

De BSBN overlegde op de dag van bovenstaand interview over de toekomst. Teammanager Rintje Ritsma: “We hebben de sponsorverwachtingen doorgesproken. Rond het materiaal in de toekomst bijvoorbeeld. Later zal er nog een evaluatie volgen waarbij de rol van Edwin meer centraal staat. Voorlopig laten we de zaak even rusten.”

De atleten Arnold en Edwin van Calker

Arnold van Calker werd in 1998 bobsleeër toen hij als remmer achter piloot Arend Glas plaatsnam. Sinds 2003 is er sprake van Team Van Calker, toen zijn broer Edwin (die sinds 2001 reserveremmer was) Glas opvolgde als piloot.

Daarvoor waren beiden actief op de atletiekbahn. Arnold van Calker: “Edwin was een uitzonderlijk talent, op verschillende onderdelen was hij als B-junior Nederlands kampioen. Hij zal zo’n vijfentwintig, dertig nationale titels hebben behaald destijds.

“In ons dorp zaten we snel aan ons plafond, waarop mijn moeder besloot dat we naar een grotere club moesten: AAC’61 in Assen. Edwin was elf, ik veertien. Chiel Warners zat ook op die club, net als Timothy Beck. Zo lang kennen we elkaar dus al. Het deed me wel wat toen ik voor me Timothy met die vlag zag lopen tijdens de openingsceremonie.”